

האליחוד

עלון לשבת קודש

בס"ד

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאט

לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

י"ד בניסן תשע"ז 1165 (שנה כב')

נושא: חול המועד

עלון זה מחולק בערב פסח
יחד עם עלון חג פסח-א

זוג פסוץ - ב

תוכנית בדרך עקיפה

מעשה ברבה של אחת העיירות היהודיות בפולין שעלה על בימת ביה"כ באחד מימי חול המועד ואמר לפני המתפללים שהוא מתבייש להתפלל עם גנבים, השתוממו בני הקהילה ומשכו בכתפיהם למשמע הדברים: "וכי גנבים אנחנו?" שאלו, הסביר להם הרבי את כוונתו: "אנחנו הרי מצויים בימי חול המועד בהם אסור להתגלח וכיוון שראיתי כי פניכם מגולחות, דנתי אתכם לכך זכות ואמרתי לעצמי שאולי יצאתם זה עתה מבית האסורים ולכן מותר לכם להתגלח, מיד לאחר מכן חזרתי ושאלתי את עצמי: "מה לבעלי בתים שלי ולבית האסורים?" והתירוץ שעלה במוחי הוא שצריך לומר שהואשמתם בגניבה ולכן מתבייש אני להתפלל עמכם. הדברים השפיעו על בני הקהילה, הם חשו את הכאב הגדול שגרמו לרבים בגין התגלחת בחול המועד והבינו שהרב חיפש דרך כיצד להעיר להם על כך והעריכוהו על שמצא את הפתרון המוצלח לסנוט בהם בדרך עקיפה.

לימוד זכות

ערב פסח לאחר חצות היום, ברחובות העיירה ברדיטשוב נכרת התכונה האחרונה לקראת החג הממשמש ובא, בתי ישראל נקיים, רחוצים וממורקים, שלוות החג הקרב כבר החלה לרדת על בתי היהודים, הרב הקדוש רבי לוי יצחק מברדיטשוב יצא לשוק וקרא לגוי אחד וביקש ממנו: "הא לך מטבע והבא לי מעט טבק תוצרת חוץ", אותו טבק נאסר בסחורה על ידי המלכות, נטל הגוי את המטבע וכעבור זמן מה הביא לצדיק את הטבק כשהוא ארוז ומוצנע היטב לכל יתגלה, כי ידע שהעובר על החוק וסוחר בסחורה אסורה זו צפוי לקנס כבד מאד. הודה לו הרב ואחר פנה אל משמשו ואמר לו: "הא לך מטבע ולך הבא לי לחם מאחד היהודים, שלם לו ביד רחבה עבור ככר לחם". הביט המשמש בפני הצדיק ולא הבין מנין ישיג עתה לחם, כלום נשאר חמץ בבית יהודי אך את הרבי אין שואלים שאלות, החל המשמש לסובב בבתי ולבקש לחם אך לא מצא כמובן את מבוקשו בשום בית יהודי ושב בידים ריקות אל רבו ואמר לו: "רבי, הן ערב פסח היום והחמץ בל ימצא, לא מצאתי לחם בשום בית יהודי". נשא רבי לוי יצחק את עיניו למרומים ואמר בהתרגשות: "ריבונו של עולם, מי כעמך ישראל, הקיסר אסר את המסחר בטבק מתוצרת חוץ והציב אלפי שוטרים ופקחים והעניש בקנסות כבדים, ולמרות זאת מברחים בני המדינה כמויות אדירות של הסחורה האסורה, ואילו אתה כתבת בתורתך "ולא יראה לך חמץ" ולא הצבת שום שוטר ופקח ואי אפשר להשיג בבתי ישראל אפילו משהו חמץ.

הלכות חול המועד

פינת ההלכה

א. **לבוש ומאכל:** ימי חול המועד נקראים מועד וחייבים בהם בשמחה, ומצוה לשמח בבשר [בקר ואם אי אפשר אז בעוף] ויין, ולשמח את הנשים בגדים נאים ותכשיטים (ש"ע תקנ"ט ס"ז וצנח"ל) וחייב לבדו במאכל ובמשתה ואינו מחויב באכילת

חגים וזמנים לששון

ע"פ לוח "אור החיים" אופק ת"א * שעון קיץ * סוף זמן קריאת שמע 8:42-8:50

☑ סוף זמן אכילת חמץ: 10:04	☑ סוף זמן ביעור חמץ: 11:22	☑ שעה עשירית: 3:54
☑ כניסת החג: 6:47	☑ יציאת החג: 7:39	☑ יציאת ש"ש החג ו"ת: 8:26
☑ כניסת שבת: 6:50	☑ יציאת שבת: 7:42	☑ יציאת ש"ש ו"ת: 8:30
☑ כניסת שביעי ש"פ: 6:51	☑ יציאת שביעי ש"פ: 7:43	☑ יציאת ח"ח ו"ת: 8:32

● אסור לתקן שעון שהתקלקל בין של איש או אישה (פירות האילן חו"מ להלכהמ"ד ממעלין ס' תקנו ס"ק טו).
● מכונית ואופנים מותר לתקנם רק מעשה הדיוט ולא מעשה אומן כשצריך להם למועד, אבל אוטובוס, מוניות ומשאיות של מזון מותר אפילו ע"י אומן משום שזה צרכי רבים (אבל לצורך טיול בלבד אסור!) (ש"מ פ"ח ס"ב).

● משקפי ראייה שנושברו בחול המועד מותר לתקן אפילו מעשה אומן (חז"ע עמ' קל"ה ס"כח).

● **תיקון מלבושים** אסור לתקן מלבושי ונעלי הקרועים בחו"מ מעשה אומן (ש"ע ס' תקמ"א ס"ד) ולכן אסור למסור בגדים לתופרת לתיקון, וכן אסור למסור נעלים שנקרעו לסנדלר לתיקון. אבל מעשה הדיוט [כגון: שמתקן בעצמו] (כשצריך ללבוש למועד!) מותר (ש"ע ס"ה).

● במקום האבד כגון: שנקרעו נעלי הרבה ואם ימשיך ללכת כך יקרעו עוד יותר ואין לו אחרות מותר למסור לסנדלר לתיקון. ● מותר לו לתפור בגדיו שנקרעו (ש"ע ס"ט) מ"מ ראוי לתפור בשינוי כגון: תפירות רחבות ולא מכוונות, והטעם מאחר שמעשה תפירה של כולם כמעשה אומן (ש"ח פ"ה ס"ה, ש"ע מועיל – ס"ט בהמ"א). מותר לתפור כפתור שנפל בשינוי כגון: שיתפרנו רפוי או ביד שמאל או שלא במקומו (כי כל מועד ח"י עמ' עב).

● מותר לקנות נעלים חדשות בחו"מ (ולקו"י ה/תק"ח).

● **תספורת והגיינה** אין להתגלח ולהסתפר (ש"ע תקל"א, ס"ז ומשנ"ב ס"ק ג) ואפילו אבי הבן והסנדק [אע"פ שמתירים לאבי הבן והסנדק להסתפר בספירת העומר, בחול המועד אסור] (חז"ע עמ' ק"ג ס"ג). מ"מ מותר לכולם לגזוז שפם (ש"ע ס"ח) אפילו שאינו מפריע לאכילה (משנ"ב ס"ט). ● היוצא מבית האסורים בחול המועד מותר לו להסתפר ולהתגלח (ש"ע ס' תקל"א ס"ד) ויעשה זאת בצינעה (ש"ע ס"ה). ● אבל האבל על אביו או על אמו ששלמו שלושים יום אבלו בתוך חול המועד וגערו בו, מותר לו להסתפר ולהתגלח בחול המועד (עיין ש"ע ס' תקמ"א ס"ח-ט ומשנ"ב ס"ק ל, כלל הט"ז ו"א), חז"ע יו"ט עמ' קל"ג). ● ומותר לרחוץ ולסרק השיער אע"פ שמשיר בזה שיער (המ"א ס"ח) ● ואישה דינה כאיש לענין תספורת שאסור (משנ"ב ס' תקנו ס"ק טו) מ"מ לצורך טהרה מותר וכן מותר להוריד שיער הראש הבולט מהמטפחת (ש"מ פ"ב ס"ב) ולהוריד שערות ליופי (ש"ע ס' תקנו ס"ה) אפילו כרוך בכאב מותר (ה"כ פ"ג ס"ג). ● ולקטן מותר להסתפר (ש"ע תקל"א ס"ו). י"א דווקא כשמצטער בזה וי"א שבכל אופן מותר מאחר שאינו בר מצוה (כ"ה ס"ח כ"ה-כ, ולקו"י ס"ט). ● ומותר לכולם לגזוז ציפורנים (ש"ע תקל"ב ס"א) והאשכנזים מחמירים בזה [אא"כ במקום מצווה] (ס"ט).

הלכות מוצאי פסח

א. אין מברכים "שהחינו" בקידוש של "שביעי של פסח" (ש"ע ס' ת"א ס"ז משנ"ב ס"ט).
ב. במוצאי שביעי של פסח ברכת המצה עדיין "המוציא" ו"ברכת המזון" (חז"ע נדרות עמ' סד). ומיום שלמחרת בבוקר (כל ימות השנה) ברכתה **לספרדים:** "בורא מיני מזונות" ו"על המחיה", והרוצים לצאת לכל הדעות יאכלוה בתוך סעודה של פת גמור (ולקו"י ח"ג עמ' קצו). אבל מצות יד רכות ועבות ברכתם "המוציא" ו"ברכת המזון" כל השנה והלכה נכונה לגר"ד יוסף ח"ח ס' קס"ה נכונה ה' לגר"מ לוי ח"ג עמ' תקל"ג). **לאשכנזים:** ברכתה "המוציא" ו"ברכת המזון" (חז"ע ס"ט הלכה נכונה ס"ט).
ג. מאחר ואיסור חמץ הוא מהתורה (עיין ש"ע ס' תמ"א ס"א ומשנ"ב ס"ק א). ראוי נכון להחמיר לאסור אכילת חמץ עד זמן ר"ת במוצאי פסח (עיין חז"ע שנת ח"ב עמ' ש"ע, מלות אכדך ס' טו).
ד. אין לקנות חמץ במוצאי שביעי של פסח אם לא ברור בתכלית שהתחילו בעיסוק אפית החמץ רק לאחר צאת הפסח ושהחמץ נמכר כדין (ולקו"י ח"ה עמ' ש"א ס"ל).
ה. הנהוגים לעשות "מימונה" עליהם לזכור שאסור להכין לחגיגה זו כלום לפני צאת החג ממש לפי שאסור להכין מחג לחול (אפילו סידור הבית למסיבה) (ולקו"י שנת ח"ב עמ' רנ"ג ס"ה) [מופלתא ברכתה הראשונה "מזונות" והאחרונה "על המחיה" (נכונה ה' ח"ג, הלכה נכונה לגר"ד יוסף ח"י עמ' ת"א, תורת הכרית לגר"א עמוד עמ' רפ"ג, נדרות יוסף לגר"י מיכאל ס' ז' ולקו"י ח"ג)].

לימוד לגברים ובחורים באשדוד בליל שביעי של פסח [ראשון בערב] בבי"כ הריב"ז רח' אור לציון 7 אזור ז', לגברים החל מ-10:00 בלילה, לבחורים מחצות. הלימוד מסתיים בתפילה בנץ.

משרדי "האיחוד" טל': 08-8644452 דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

מצה (ש"ע סי' קפח ס"ז) מ"מ לכתחילה מצווה לקבוע סעודה של מצה בלילה וביום (משנ"ב ס"ק א') ויש לכבדו בכסות נקיה וטוב בבגדי שבת (ותורה לשמה סי' קמ). ונוהגים לכסות את השולחן במפה כמו ב"ר ט' (הה"כ פ"א ס"כא). ואין מניחים תפילין בחול המועד (ש"ע סי' לז ס"ב) [שימי חול המועד אות ה] (סס).

ב. תפילות: בתפילת 18 ובברכת המזון אומרים "יעלה ויבוא", ואם שכח לומר:

● בתפילת 18 חוזר [אם נזכר כשאמר בא"י יסיים "למדני חוקיך" ויחזור "לעלה ויבוא", ואם נזכר קודם שהתחיל "מודים" יאמר שם "יעלה ויבוא", ובסיום יחזור ל"מודים". ואם כבר התחיל "מודים" אם נזכר קודם שהגיע ל"עושה שלום" יחזור ל"רצה", ואם כבר הגיע ל"עושה שלום" חוזר לראש התפילה, בכל התפילות: הן בערבית הן בשחרית והן במנחה] (ש"ע סי' תל).

● בברכת המזון כל עוד לא אמר "ברוך אתה ה'" חוזר, ואם אמר אינו חוזר (ש"ע סס כה"ט סס).

ג. לימוד תורה: יש להוסיף בלימוד תורה בימים אלו, שכוונת השם יתברך בנתינת המועדים כדי להדבק באהבתו וביראתו ולעסוק בתורתו התמימה (הה"כ פ"א ס"כו).

ד. מלאכות: חול המועד אסור במקצת המלאכות ומותר במקצתם (ש"ע תקל ס"א). כל המלאכות שאסור לעשותם בחוה"מ אסור לעשותם אפילו ע"י גוי. (ש"ע תקמג ס"א) אבל לצורך מצוה מותר לומר לגוי אפילו למעשה אומן (משנ"ב ס"ק א').

ה. כל מלאכה שהיא אסורה מהתורה כגון: מלאכות יו"ט אסור לעשותן בחול המועד [חוץ מהוצאה מרשות לרשות, מוקצה, תחומים, הבערה וכיבוי, נגינה, שמותיים אפילו אינם לצורך חוה"מ] אבל לצורך "דבר האבד", לצורך המועד, צרכי רבים, צרכי מצוה, ע"י פועל עני שאין לו מה לאכול – מותר (לפי הפירוט הבא) (הה"כ פ"ב ס"ח).

*** כל מקום שכתוב "מעשה אומן" – הכוונה מעשה איש מקצוע, וכשכתוב "מעשה הדיוט" – הכוונה לפעולה שכל אדם יכול לעשותה ולא צריך איש מקצוע לכך.**

דוגמאות: (ש"מ – ש"ערי מועד, הה"כ – חול המועד כהלכתו, ילקו"י – ילקוט יוסף).

● **גיהוץ** מותר לגהץ לצורך לבישה במועד (חז"ע יו"ט עמ' קה"ט ס"כ), ילקו"י ח"ה עמ' תק"ח ס"ל, אור לנ"ן ח"ג פ"כ ס"ד), שהוא מעשה הדיוט, דהיינו להחליק קמטים או לחדד קפלים הקיימים (אבל לעשות קפלים חדשים אסור!) (ש"מ פ"ה ס"ט).

● **גנח** מותר להשקות פרחים או שאר פרחי נוי כדי שלא יקמלו (ש"מ פ"י ס"ד, חז"ע עמ' קפד) אבל אסור לעשות כיסוח וגזיון לנוי (ש"ע סי' תקל"ט ס"א הה"כ פ"א ס"יח).

● אסור לקטוף עלה, פרחים או פרי שלא לצורך כגון: לשם תענוג ומשחק (ש"מ ס"ז ס"ח) אבל לצורך המועד מותר (ש"מ פ"ז ס"ד).

● **הכנת אוכל** מותר לעשות כל דבר מאכל לצורך המועד ואפילו כשיש טרחה כגון: לדוך, לטחון **תבלין** (ש"ע סי' תקלג) ודבר שיהיה מוכן רק לאחר המועד אסור כגון: חמוצים, ואם חושש שירקיבו זה דבר האבד ומותר (ש"ע ס"ג).

● מותר לצוד דגים לצורך המועד (ש"ע סי' תקל"ד) ואפילו יותר מצורך המועד שיתכן שיאכל מהם במועד (חז"ע יו"ט ס"כא). אבל לשם תענוג אסור משום צידה (ש"מ ס"ז ס"י).

● אם התרוקן אחד ממכלי הגז, אסור לו להזמין אחר במקומו שיביאו לו בחוה"מ, אם יש לו מיכל שני שישפיק לו לצורך המועד (ש"מ ס"ג ס"י).

● **הליכה לעבודה** הפרטים הם רבים ויש לשאול רב על כל מקרה לגופו (הה"כ).

● **כיבוס** אסור לכבס בגדי גדולים (ש"ע תקל"ט ס"א) ואפילו לצורך המועד [והטעם כדי שיכבס לפני החג ולא יכנס למועד כשהוא מנוול] (משנ"ב ס"ק א') (ואפילו אם המכונה בין כה כבר מכבסת בגדי קטנים! ואפילו להשרות במים אסור) (הה"כ פ"ה ס"י, ג, חז"ע עמ' קלח).

● לבנים (בגדים תחתונים), גרבים ומגבות אם נגמרו לו ורגיל להחליף כל יום מותר לכבס את הנצרך למועד (חז"ע עמ' קלח).

● בגד שאם לא יכבסוהו בחוה"מ יתייבש הלכלוך ולא ירד – מותר לכבסו (ש"מ ח"ב ס"ה ס"א) וכתם בלבד – מותר לנקותו בחומרי ניקוי (חז"ע עמ' קלח).

● מותר לכבס בגדי תינוקות (עד גיל 3) כרגיל (ש"ע סס ק, ילקו"י סי' תקל"ד).

● בגדי ילדים קטנים מותר לכבס את הנצרך לשימוש מידי, אם מכבס במכונת כביסה מותר לכבס בגדי קטנים אפילו הרבה בבת אחת כל שהם לצורך המועד.

● מותר להבריז בגדיו כדי להסיר את האבק (חז"ע סס).

● אישה לצורך טהרה רשאית לכבס את הנצרך (חז"ע סס).

כתיבה הקדמה: כתב מעשה הדיוט – אותיות כתב רגילות (שאינן מרובעות) ובתנאי שאינן נכתבות בצורה נאה במיוחד (גרפיקה) וכן אותיות מרובעות אם נכתבות ברישול ללא תשומת לב לצורתן, ספרות (מספרים) וחזוּתִּמַּת.

כתב מעשה אומן – אותיות עבריות מרובעות (כתב אשורי) ודווקא כשנכתבות בכתב נאה, כתיבה גרפית

(שאינה נכתבת ע"י כל אדם כפי המזדמן לו) וכתיבה באותיות לועזיות יש להחמיר כדן מרובעות. * כל מקום שמותר לכתוב כתב מעשה אומן ולא נגרם הפסד כל שהוא אם יכתוב כתב הדיוט, יש לכתחילה לכתוב כתב מעשה הדיוט (הה"כ פ"ז ס"א–סס פ"כח).

● מותר לכתוב לצורך המועד כתב מעשה הדיוט. (כגון: לכתוב רשימה של קניות על מנת לשלוח את הבן למכולת) (אור לנ"ן ח"ד עמ' רלח). אסור להדפיס ספרים (חז"ע עמ' קפב).

● מותר לכתוב לצורך הרבים (כג' לכתוב צ'ק לצורך ציבור) אף כתב מעשה אומן.

● וכן מותר לכתוב לצורך מצוה [כגון: צ'ק לצדקה/גבאי הרושם קבלות עבור נדבות. מ"מ לתת קבלה כשמכירו וימצאו בנקל לאחר המועד, יכתוב לאחר המועד ויתן לו] (סס).

● מותר להשתמש בשירותי בנק אוטומטיים אע"פ שהם כותבים (ולהוציא תדפיס רק אם נחוץ למניעת הפסד כגון: מצב חשבון וכו') (הה"כ ס"ט) ● מותר לכתוב בקרם על עוגה.

● מותר לכתוב חוזה שכירות שנחשב דבר האבד (ילקו"י ה/תקנא).

● ציור דינו שווה לכתיבה, ויש להבחין בין ציור אומנותי (מעשה אומן) לציור סתמי (מעשי הדיוט). ילדים המציירים וצובעים אין למונעם (הה"כ ספ"ד). אבל אין לתת להם בידים אם הגיעו לגיל חינוך (ש"מ פ"ט ס"י).

● מותר לכתוב אגרת שלומים או חידושי תורה בחוה"מ וכן לכתוב חשבונותיו ולחשב הוצאותיו (ש"ע תקמה ס"ה, ד) אף במכונת כתיבה [נחשב מעשה הדיוט], ויש להקל גם לכתוב במחשב ואף להדפיס במדפסת (ויב"א ח"ה סי' מה, ק, ילקו"י ח"ב עמ' תננא).

● מותר להקליט, לצלם מסמך, תמונה או רנטגן כשאינו יכול לצלמם אחר המועד (וכן מותר להצטלם (אור לנ"ן ח"ג עמ' רלח) אבל פיתוח תמונות של המצלמה רק אחרי המועד) (חז"ע עמ' רו ס"לח–לט, ילקו"י עמ' תקנב) וכן יש להקל לשלוח פקס (כי כל מועד עמ' קו).

● מותר להשתמש במחשב כים אף שלא לצורך המועד (הכתב אינו מתקיים) (ש"מ פ"ט ס"ט).

● מותר לשלם חשבונות כגון: חשמל, מים שהגיע זמנם אף אם יצטרך לכתוב, או שאר מלאכות משום שזה דבר האבד, וכל זה כשלא כיון מלאכתו למועד (ש"מ פ"ב ס"ג) וכנ"ל אם צריך להפקיד כסף בבנק משום חובותיו (סס).

● אסור לקשקש על דף לשם הנאה ולכתוב סתם בלי שום צורך (ש"מ פ"ט ס"ב).

● קריעת נייר שלא לצורך אסורה (ש"מ פ"ז ס"א בח"ב).

● **מכונות** מותר לנסוע לכל חפצו ולכל מטרה שהיא (אף לטיול (ש"ע סי' תקלו ס"א) (הה"כ פ"ז ס"סט–ע). ומותר לנקות את המכונות ולפזותה כשאין טרחה יתירה (ילקו"י ה/תקז).

● מותר להחליף גלגל (חז"ע עמ' קה"ט ס"ק כ). ולתקן פנצ'ר של הגלגל אע"פ שאפשר היות ואין זה מעשה אומן, מ"מ כיוון שהדבר כרוך בטרחה יתרה לא יעשה זאת ישראל אלא גוי (הה"כ פ"ז ס"ע), ש"מ פ"ח ס"ח וז–ח"ב, פסקי תשובות סי' תקלו ס"ק א', חולו של מועד לגר"י שוורץ עמ' 87, עיין מועד ה' חוה"מ לגר"ש לוי עמ' רטז,

מ"ס ההלכה לגר"י מנצ'ר ח"ג סי' אה). ● מותר לחלץ מכונות שנתקעה בדרך (וכן להזמין חילוץ) אף שיצטרך תיקון אומן שאם ישאירה שם יגרם לו הפסד כספי [כגון: שהמכונות תיגנב, או בהשאתה עד אחר המועד תגרם להוצאות כספיות מיותרות וכדו'] (הה"כ פ"ז ס"ע).

● **מעבר דירה** אין לעבור דירה בחוה"מ (העברת כל החפצים) (ש"ע סי' תקל"ט ס"א) מ"מ בדבר האבד מותר (וכנ"ל סס) כגון: שהסתיימה תקופת השכירות וחייב לפנות את הדירה מותר. ויש מתירים אם עובר מדירת שכירות לדירת קבע אפילו שאין זה דבר האבד (ש"ע סי' תקל"ט ס"ב משנ"ב סס חז"ע יו"ט קה"ט ס"כט).

● **ניקוי דירה וכלים** מותר לעשות כל ניקוי שיגרתי בבית ואפילו בעזרת שואב אבק, אבל נקיון יסודי תקופתי לא (הה"כ פ"ה ס"מ, מנ) ומותר להבריק כלי כסף לצורך המועד, ומותר לרחוץ כלים, ואפילו שלא לצורך המועד (ס"לט) ומותר לשטוף את הבית (ילקו"י ה/תקיו).

● **צביעה** מותר לאישה להתאפר כדרכה (ש"ע סי' תקנז ס"ה).

● אסור לסייד או לצבוע את הדירה במועד (ש"מ ח"ב פ"יד ס"א). [ציור – ראה בכתיבה].

● מותר לצחצח נעליו במשחת נעלים לצורך המועד (ש"מ יב"א ח"א ס"לז).

● **תיקונים** מותר לתקן מכשירים של אוכל (כג' מקרר, מיקסר, תנור) ואפילו בתיקון אומן אם צריך (ש"מ פ"יד ס"ג ובח"ב ס"טז) וה"ה לתיקון מערכת חשמל או האינסטלציה (הה"כ) ומותר לתקן תיקון הדיוט בלבד במכונת כביסה, [לצורך כיבוס הבגדים המותרים במועד] (הה"כ פ"ה ס"מט) או בטייפ [או שאר כלי נגינה] (סס פ"ז ס"א, יב"א ד/מז).

● מזגן ומאוורר – כשמזג האויר חם מאוד ויש צורך דחוף לתקנם, אם התיקון הוא מעשה הדיוט מותר וכשיש צורך בתיקון מעשה אומן יש לכתחילה לעשותו ע"י גוי, וכשאי אפשר מותר ע"י אומן יהודי אך יזהר שלא לבוא ללזול במועד (הה"כ פ"ז ס"מז) מכשיר טלפון – מותר לתקנו (ס"עלא).